

Delförslag av kammarrättsorganisationskommittén

Justitieministern anmälde 20.3.1970 frågan om en reform på förvaltningsrättsskipningens område. Kungl. Maj:t beslöt därvid att inhämta lagrådets yttrande över ett förslag till bl a lag om allmänna förvaltningsdomstolar, som utarbetats i justitiedepartementet. Förslaget förutsätter en väsentlig utbyggnad av kammarrättsorganisationen. Organisationen föreslås uppdelad i två regionala kammarrätter, en i Stockholm och en i Göteborg. Ett par av stockholmskammarrättens avdelningar skall vidare ha sin verksamhet förlagda till någon ort i Norrland. Den nya organisationen avses träda i funktion 1.1.1972. Regeringsrätten och kammarrätterna blir därigenom allmänna förvaltningsdomstolar. Regeringsrätten kommer i mål som fullföljts från kammarrätt att bli prejudikatinstans. För kammarrätterna innebär förslaget att domstolarna kommer att få pröva praktiskt taget alla typer av mål i vilka talan f n fullföljs direkt från förvaltande myndighet till regeringsrätten. Bland de nya mål som kammarrätt blir behörig att pröva kan nämnas körkortsmål, byggnadsmål, tullmål, hälsovårdsmål, nykterhetsvårdsmål, disciplinmål, mål om samhällsvård enligt barnavårdslagen, mål om bidragsförskott och mål om överflyttning av barn.

Justitieministern tillkallade 1.7.1970 med stöd av bemyndigande av Kungl. Maj:t fem sakkunniga för att framlägga förslag till organisation av kammarrätterna och i övrigt förebereda den nya organisationen. De sakkunniga, som antagit namnet kammarrättsorganisationskommittén, har 30.12.1970 avgett ett delförslag (Stencil Ju 1970: 33).

Kommitténs delförslag behandlar huvudlinjerna för den nya kammarrättsorganisationen med särskild inriktning på de frågor som är beroende av riksdagens prövning. Kommittén har framlagt förslag till den nya kammarrättsorganisationens storlek under uppbyggnadsskedet och för tiden därefter. Kommittén har vidare behandlat tjänster i och kostnader för den nya organisationen.

Kommittén har genom sina beräkningar kommit fram till att den nya, fullt utbyggda organisationen bör bestå av 17 avdelningar. Därvid har den nya organisationen dimensionerats med tanke på att den under ett år bör avgöra ett lika stort antal mål som väntas komma in under samma tid. Kammarrätten i Stockholm beräknas behöva 10 avdelningar och kammarrätten i Göteborg 7 avdelningar.

Stockholmskammarrättens filial har föreslagits bestå av två avdelningar. Kommittén har efter att ha samrått med delegationen för lokalisering av statlig verksamhet förlagit att filialen förläggs till Sundsvall. Lokaliseringen dit har dock kommittén ansett böra anstå till dess en central förvaltningsmyndighet för domstolsväsendet inrättats.

Kommittén har vidare räknat fram att organisationen redan i och med den nya reformens ikraftträdande 1.1.1972 bör ha 15 avdelningar. Kammarrätten i Stockholm har därvid fortfarande ansetts behöva 9 avdelningar. Kammarrätten i Göteborg har ansetts böra börja sin verksamhet med 6 avdelningar. Kommittén har vid sin beräkning av organisationens storlek 1.1.1972 uppställt två beräkningsförutsättningar, nämligen dels att antalet oavgjorda mål 31.12.1972 inte skulle överstiga det antal mål som motsvarar ett års målavverkning, dels ock att antalet oavgjorda mål vid denna tidpunkt relativt sett inte borde vara högre vid någon av kammarrätterna. – Kommittén har vidare föreslagit att organisationen borde utbyggas helt 1973–74.

I varje kammarrätt skall finnas, kammarrättspresident, kammarrättslagmän samt kammarrättsråd. Varje dömande avdelning skall bestå av sex domare. Antalet domartjänster uppgår till $(17 \times 6 =)$ 102, av vilka $(15 \times 6 =)$ 90 bör finnas redan 1.1.1972. Samtliga domartjänster bör vara ordinarie. En kammarrättsavdelning skall bestå av en kammarrättslagman såsom ordförande och fem kammarrättsråd, av vilka ett är vice ordförande. Om det inför den nya reformens ikraftträdande under en övergångsperiod kan visa sig svårt att rekrytera innehavare till ordinarie tjänster med lämpliga kvalifikationer torde det i övergångsskedet i viss utsträckning istället få inrättas extra ordinarie tjänster, dock icke fler än två per avdelning. Det förhållandet att samtliga domartjänster i princip har förutsatts vara ordinarie, innebär inte att kammarrätt kan vara utan en kader av personer som tjänstgör som vikarier för de ordinarie domarna i vissa situationer.

På varje avdelning bör en kammarrättsfiskal indelas till tjänstgöring. Härutöver bör finnas ersättare för fiskalen samt vidare aspiranter för utbildning till fiskaler.

Vid varje kammarrätt skall finnas en administrativ enhet med den personal som behövs för domstolens administration och kamerala uppgifter.

Kommittén har preliminärt beräknat att ca 95 tjänster, varav ca 55 för jurister i olika nivåer, behöver inrättas vid kammarrätten i Göteborg fr o m 1.1.1972.

De löpande kostnaderna för budgetåret 1971/72 har kommittén beräknat till 13,3 milj. kr. För det fall att stockholmskammarrättens filial inrättas redan fr o m 1.1.1972 har kommittén beräknat kostnaderna till 13,7 milj. kr. De sammanlagda kostnaderna för inredning och utrustning har beräknats komma att uppgå till 2,7 milj. kr, varav 600.000 kr beräknats belöpa på filialen.

B. L-g